

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőséghez A.-Lendva Temp-lom-tér, az előfizetési díjak, nyitlerek és hirdetések pedig a kiadólaputalajdonoshoz Balkányi Ernő Fő-utca 10. küldendők.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Kéziratok nem adtnak vissza.

DÉLZALA

Társadalmi, közművelődési és közgazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési árak:

Égész évre	4 frt
Fél évre	2 frt
Negyed évre	1 frt
Egyes szám ára 10 kr.	

Hirdetések elfogadtatnak:

Budapest: a Reuter ügynökség és a Magy. Távir. Iroda, Eckstein B., Fischer A. D. és Goldberger W. A. hirdetési irodája. Bécsben: Mosse Rudolf hirdetési irodája.

A helybeli és járási hatóságok, az alsó-lendvai községi és körjegyzői egylet, az „Alsó-Lendva-Vidéki Takarékpénztár Részvénytársaság” hivatalos közlönye.

Erzsébet királyné †

Valami rettenetesen fájó kiáltás száguld végig az országon. A fájdalom hangja torkunkra fagyasztja a szót: meghalt a királyné.

Megöltek Magyarországot nagyasszonyát; a védőnőgyalt, a ki reményeségünk volt, a mikor felegek borították a hazánk egét; büszkeségünk és imádotunk volt, a mikor az élető nap áttörte a felhőket. E szent és martír a trónon, hűséges osztályosa volt a magyar nemzet örömeinek és bánatának, és a kinek hódoló szeretettel kísértük minden lehelletét, most ott fekszik élettelenül, szíve átdöfve egy örült eszméktől elvakított gyilkos vasától.

Sirj, zokogj nemzetem; esorduljon ki szemedből a fájdalom könyűje, mert meghalt a nagyasszony, Magyarországot királynéja, s te árván maradtál.

Ez az érzés több a megdöbbenésnél!

Megint egy szörnyű csapással teszi próbára sokat szenvedett népet a magyarok Istene!

Elvette koronája legfényesebb gyöngyét, letörték róla orozva gyilkos kezek, melyeket csak a fanafizmus örülete vezethetett abban a pillanatban, mikor veres törével illette a legátatlanabb szívet.

Hát van-e ennél szörnyűbb büntette a világhistóriának?

Ó ki tud most egy vigasztaló szót nyújtani, hol az az ember széles e hazában, a ki most nem tud sírni, a kinek van most más bánata, vagy van valami öröme.

Szegény, szegény imádot nagyasszony te! Magyar hazának nincs az az elzüllött fia, kinek oltalma alatt bizon nem hajthatad drága földet. Idegenbe kellett menned, hogy e szörnyű végzet betelhesse. Miért hogy nem maradhattál közöttünk. Miért hogy bizó lekkelde minden védelem nélkül belevegültél a tömegbe, melyet nemes gondolkodásod érdemén tud megbecsülni.

Ott csuklott össze, idegen földön, védtelen, a kit itthon milliók hordanak szívökben, a kinek szép nevét, nemes alakját, Istentől való szép cselekedeteit legendába szövi a magyar nép.

Évekig bolyongott itt közöttünk, erdei ösvényen, elhagyott utakon, hegyi magaslatokon. Szegény és gazdag áhitattal nézte, szemével követte és szíve áldását utána küldötte, a merre léptei viték, Idegen országokban is áldották és mégis ott akadt egy istentelen kéz, mely drága élete ellen tört.

A kegyetlen istenek Erzsébet királynét avatták hősnőjévé a szörnyű valóságának. Megváltója lett a nemzetnek, melynek a szűz anyja a patronája és az ő szívet is az a fájdalom járta által, melyet a szent szűz szenvedett, mert ő is megszületett fiát veszítette, a kiből minden reményesége volt és gyönyörűsége tellett.

Soha ennél szomorubb történetet a fejedelmi családok végzete nem költött. Nem vétettek ők az emberiség-

nek, s csak jót tettek és jót akartak egész életükben az anyja és fia. A népek milliói csak áldást kért reájuk, de sötét balsors szövődött az áldásból.

Mint egy mentő, úgy lépett a magyar földjére, áldást hintve, merre megjelent. Vigasztalt az édes anyanyelven, melyet megtanult rögtön, mihelyt Magyarországot királynéjává avatá őt az Istennek kegyelme.

Erzsébet igaz magyar királyné volt, a szomorú időkben is, a mikor még nem oszlott el a félreértés a király és nemzet között.

Oda fönn csak egyetlen jóakarónk volt a király oldalán, s ez a királyasszony volt. Sok rosszakaratu celszövényt ellensúlyozott ez a csodás asszony s egyetlen mosolya részünkre tudta hódítani az uralkodói gondoktól gyakran megtört király felséges jó szívet.

Ezt a királyi szívet is többször érte már a sors-csapás, mint akármelyik emberi halandó szívet s innen távolból elképzelhetni sem tudjuk az ő fájdalmát, melyet a legnemesebb asszony, a legszeretettebb királyné elvesztése fölött érez!

A megdöbbenő csapások hosszu, hosszu sorozatát vele együtt szenvedte híven a magyar nemzet, részt kérve mindig a szeretet uralkodó gyászából, fájdalmaiból.

Könyvpaták esordul most is a részvét nyomán, a melyet Felsőleges Urunk és Királynok, a szerető hitvéstárs mérhellen vesztesége fölött érzünk.

A fájdalomtól megtörtnek zokogunk, aggódva, reszketve tekintünk Hozzá, kit a sors annyiszor s oly súlyosan látogatott meg, próbára téve fejedelmi nagyságát, férfiúi erejét és emberfölötti kötelességtudását.

Nem tudunk a megpróbáltatás e súlyos órájában egyébre gondolni, csak Ő Reá. Nem tudunk, csak könyezni és imádkozni.

Fohászodni sajgó szívünkben az Egek Urához, terjeszse áldó, mindenható kezét szeretett, őszbeborult Atyánk, Királyunk fölé; csillapítsa szívének vérző sebé, szántsza fel égető könyeit s adjon neki erőt továbbra is örködni magyar népei fölött.

A könyünk pedig csak hadd hulljon szabadon; ne facsarja szívünket a hosszu gondolata, hanem öltünk fekete gyászt, rakjunk virágot a legszeretettebb királynéknak, Magyarországot védőangyalának ravatalára.

Muljék el tőlünk a harag fekete gondolata; de ne muljék el soha e gyász, millett Érette szívünkben viselünk. Ez az egyetlen, a mi megmaradt belőle.

A haragok kongásába pedig vegyüljön bele millió hűséges magyarnak buzgó fohása, hogy a magyarok hatalmas Istene adjon erőt s vigaszt, tegyen csodát és vigasztalja meg azt, a kit nemzete csodátevő szeretete már megvigasztalni nem tud.

Zalavármegye gyásza.

Zalavármegye törvényhatósági bizottsága dr. Jankovich László gróf, főispán előnöke alatt nagyszámú bizottsági tag jelenlétében hétfőn tartotta volna meg rendes közgyűlését. A főispán háromnegyed tíz órakor melyen megható hangon a közgyűlést a következő szavakkal nyitotta meg:

„Azon lesújtó hírre, mely felséges királynéknak haláláról mindnyájunkat fájadalommal érint, indítványozom, hogy a törvényhatóság tagjai a római katolikus templomba gyászzestizenletben részt vegyenek.“

Az indítvány a legnagyobb bánaterzettel találkozván, a bizottság összes tagjai istentiszteletre vonultak, melyet Balaton Zászló a baptista- és a káplánok segédletével végzett. Az isteni tisztelet után, melyen a város egész közönsége részt vett, a gyűlés újból megvitatásával az országot ért esapást közi miniszteri leirat olvasott fel, melyet a közgyűlés szomorúan tudomásul vesz, a gyásznak fájalmak kifejezését jegyzőkönyvébe iktatja és azt elő Felsége magas zsamolyához juttatja; a nagy halott ravatallára koszorút helyez, s a temetésen a főispán, alispán, Balaton József, Battyány József gróf és Bogjary István által magát képviselteti. Barac László emlékedett hangja emlékedéző kapcsán a gyász kifejezésének időtartamát iránt tett indítványt. Hatky Kálmán indítványára pedig a közgyűlést e nagy halott tetemeinek örök nyugalomra helyezései elnapolták.

Alsó-Lendva gyásza.

Felséges királynék halálhíre — melyet eleintem ketkedve fogadtunk, szerettük volna lehetlenné tartani — szívünkön halott áll, mert a köztársaság rövid idő alatt olyan szomorú válságba változott, a mely egész Magyarországot megreditezte s így a mi határszéli városunk hazafias lakosságát is mélyen lesújtotta. A borzasztó esapás alatt roskadozunk, fájalmunk mely, gyásznunk mérhetetlen; megemük a nemzet jövendébi sorsán!

Határszéli városunk lakossága, élen a „Polgári Olvasó“ együlettel mindig részt kíván magának a nemzet örömeiben és gyászában, most sem maradt hátra. K. Hajas Mihály, az „Olvasó“ egyület előnöke a szomorú hír vétele után választmányi ülést hív össze, melyen a választmány tagjai, arczokan a legmelyebb fájadalom kifejezésével, teljes számban jelentek meg s néma csendben, könyvelt szemekkel, felálva hallgatták K. Hajas Mihálynak, a meghatottságtól remegő hangon előadott lendületes következő szép beszédjét:

Tisztelt Választmány! Súlyos esapás érte hazánkat. Egy emberi bérbe töltözött vadállat e hó 10-én d. n. 2—3 óra között Genfben kioltotta áldásos életét a magyarok szerett királyneájának, hazánk végtárgyának. Ezen undorító tett folytán övezgyébe lett a földi uralkodók legmesebbike, s anyfának árnyá egy nemzet, mely rajongó szeretettel csüngött imadott királynéjára.

A magyar nemzetet mi is körül álljuk azt a kopersőt, mely Magyarországot országának drága földi maradványait fedi s épp azért voltam bátor az igen tisztelt választmányt összehívni, hogy alkalma legyen a megmerhetlen esapás feletti mely fájalmunk kifejezését adni s hogy letesse ama koporsóra a soha meg nem szűnő szeretet és emlékedett örökzöld koszoruját.

Szomorú költésességet teljesít, a midőn felkerem az igen tisztelt választmányt, hogy e megrázó esetben a további teendők megállapítani méltóztassak. A magam részéről tisztelettel azt indítványozom, hogy halhatatlan felséges Nagyasszonyunk elhunyt feletti mely fájalmunknak jegyzőkönyvvel adjunk kifejezést.

K. Hajas Mihály előnk fenti beszédben élénken, nagy hatással emelte ki azt a megmerhetlen veszetés, a mely szerett királynék halálával sokasodott szenvedett nemzetünket oly mélyen sújtotta; s többek között indítványozta, hogy Erzsébet királyné emléke jegyzőkönyvvel örökítessék meg és abban az „Olvasó“ egyület a legmelyebb fájalmunk adjon kifejezést. Indítványt egyhangulag elfogadták.

Nemcsak a szíveken, de külsőleg is gyászol Alsó-Lendva lakossága, mert magánháznak úgy, mint a középületéken gyászolóhoz s a férfiak részint karjukon, részint pedig kalapjukon gyászszalagot viselnek. A városi képviselőtestület határozata értelmében három hétfő meg szólhat zene, fő hó 17-én gyászzestizenletet tartanak, melyen a

hatóságok, hivatalok és tanintézetek részvételén kívül az „Olvasó“ egyület tagjai is testületileg fognak megjelenni s a temetés napján az egyes tanintézetek gyászzünnepeket tartanak.

Gyászzünnepek Alsó-Lendván és vidékén.

Erzsébet királynéknak elhunyt alkalmából az általános, mely gyásznak melto kifejezését adott fő hó 17-én Alsó-Lendva városán s közeli vidéke.

Az ősz nap tisztán ragyogja be a fáthatárt, mintha nem is kívánna látni a szomorúságot, mely e tájt betölti.

A város s vidék bázainak ormairól fekete, szomorú zászlók lobognak. Az útlekek mindentűnt zárva vannak. A járók-előlk feketén öltözve, arcaiknak a mely meghatottság, szomorúság jelképeivel.

Reggeli fel 9 órakor hosszán tartó harangzúgás halatszlik, mely jelzi a gyasz isteni tisztelet kezdetének közléseét.

A szomszédos községek lakosai, az előjárók, iskolák tanulói, tanítóik vezetése mellett, gyász-löbögővel jelennek meg az ünnepélyes isteni tiszteletben. Feltűnő impozáns megvilágokozása latszlik a veghetetlen szereteinek, melylyek a felséges királynéknak iránt érzett a baha minden lakója, s a megmerhetetlen veszetés és fájadalom abban a meneten, melyet a városunk minden osztályának rétegei képeztek. E menet a gyász mint belső, mint külső minden jeveivel a városbába udvaráról kiindulva, melynek elejehé a helybeli m. kir. polgári iskola ifjúsága s tanárok csoportja csatlakozva, több fekete zászló alatt, a rom. kath. plébánia templomba tér, hogy jelen legyen az ünnepélyes gyász isteni tiszteletben. Az Urnak bemutatandó isteni tisztelet 9 órakor vette kezdetet, melyet Kiss Pál eszperes plébános végzett, Murkovics János zenetanár s a helybeli kántorok orgona s ének kísérete mellett. A nagy gyász-rekviemnek, melyen a város és vidék majd összes lakosai, a helybeli összes hivatalok tisztviselői, a városi előjáróság, úgy az egyes tanintézetek tanulói s tanárai jelenlété mellett, megható néma szomorúsággal, 10 órakor ért véget.

E napon általában, melyet mindenki ünnepnek tart s a melyen mindannyian vigaszt óhajtunk keresni, s a mely áhítattal buszozni a legmelyebb halottal, úgy a kereskedelem, mint az ipar színetel.

Városunk képviselő testületének rendkívüli ülése.

Alsó-Lendva népközös képviselő testülete fő hó 11-én tartotta rendkívüli üléset Toma Janos v. bíró előnöke alatt, melyen a képviselő testületi tagok teljes számban jelentek meg.

Toma Janos üdvözli a képviselő testületi tagokat s egyben előterjeszti, hogy a mai rendkívüli ülés összehívását a vett értesítés szerint ajánl fájalmunk s melyek megismerő körülmény folytán tartotta szükségesnek, miszerint Erzsébet, Magyarországot királynéje élen Genfben merénylet követtetett el, melynek áldozatul is esett; e rendkívüli körülménnyel fogva kerik a további intézkedések határozatát s az ülést megvitatónak jelenti ki.

Ez után K. Hajas Mihály képviselő tag, előterjeszti, hogy ma reggel 1/8 órakor a következő távirati tudósítást vette Budapestről: „Erzsébet magyar királyné ellen merénylet követtetett el Genfben. A királyné meghalt.“

A fentiek után a meghatottság hangján ismerteti a megmerhetlen esapást, mely felséges Királynékat és hazánkat forrón szerett és felejt-hetelen Királynéknak elhunytával érte s inditványozza, hogy a közgyűlés a magyar nemzet Véd-asszonyának nem várt elhunyt feletti mely fájalmat jegyzőkönyvvel örökítse meg; s a közgyűlés küldjön részvételtáviratot a miniszter előnközök azzal a kéressel, hogy azt a trón zsamolyához juttatni kegyes legyen, s végre, hogy a közgyűlés tegye meg mindazokat az intézkedéseket, melyek a melyen lesújtó veszetés feletti fájalmat külsőleg is kifejezik.

A képviselő testület az előterjesztést megdöbbenéssel s fájadalommal telve hallgatta végig, egyben pedig egyhangulag elhatározottak: 1. A legmagyobb undorral veti meg a közgyűlést és a zsornyszóltatót, a ki az emberség legköltésesebb s legmesebb elő alakja ellen szentes kezét fel-emelni merészelte.

Felséges asszonyunk elhunyt felett a közgyűlés melyen erzett fájalmunk és veszetékek ad kifejezést s ezt a következő részvételtáviratban fejezi ki: „Nagym. m. kir. Miniszter Előnk Urnak, Budapest, Alsó-Lendva közönsége mely fájalmunkmól vette, szerett és felejt-hetetlen királyasszonynak nem várt elhunytával a lesújtó gyászírhat. A megmerhetetlen fájalmunkmól ma tartott rendkívüli közgyűlésben jegyzőkönyvvel adott kifejezést, a köz- és magánépületeken gyász-löbögők hirdetik a nagy veszetéget, mely a felséges Uralkodót és Hazánkat egyaránt érte.

A gyász isteni tisztelet e hó 17-én lesz megtartva.

Mely tisztelettel kérjük Excelenciádat, miszerint fájalmunk és hí alvattaló igaz részvétellel kifejezését fogadni s a trón zsamolyához juttatni kegyeskedjék.“

Elhatározottak továbbá, hogy boldogult Nagyasszonyunk emléket jegyzőkönyvvel megörökítsék, elhatározzák, hogy a köz- és a magánépületek gyász-löbögővel ellátassanak. 14 napig a vendéglökben és kávéházakban a zene ellatasson.

Temetés napján harangozás legyen és úgy az isteni tisztelet tartása alatt, mint a temetés orájában az összes útlekek zárva tartassanak.

A fentiek után a városbíró, mint előnk, a gyászt befejezetnek nyilvánítja és a tagok mely meghatottsággal távozhat a gyűlés terneből.

A helybeli áll. polg. isk. gyász-ünnepélye.

A helybeli m. kir. áll. polgári fiúiskola fő hó 17-én tartotta a felejt-hetetlen emlékü Erzsébet, Magyarországot királynéjára gyászos halála s temetése alkalmával gyászzünnepejét.

Az ifjuság 9 órakor az intézeti tanárok vezetése mellett s gyászszáló alatt a rom. kath. templomba vonult, hol az ünnepélyes gyász isteni tisztelet tartott.

Az isteni tisztelet végzével az ifjuság az intézet nagyterembe vonult, a hol Pataky Kálmán tanár (az alább közzöt gyönyörű felolvasásban) méltatja nagy meghatottsággal a nagy veszetéget, mely a királyt és hazánkat érte.

Kedves névendékeim!

Szomorú alkalom hozott össze minket. Talán, idegenben, a gonfi tö hazsamon levegőtől partján egy ember- és zsornnyeteg gyilkos tönével átszúra a legmesebbben érző szívet; a vezetés zsuras halált okozott: imadott Erzsébet királynéknak drága életét oltotta ki! A gyilkos ter megrebete jóasog királynéknak szívet is, ki Erzsébet királynéban szöplőtlén esküvői, erényekben gazdag, forrasan szerett mejt, egyetlen vigasz-látó-ját vesztette el! de mely sebet ejtett a magyar nemzet szíven is, mert a boldoguliban mi egyetlen ösztinte pártfogotnak, a trón szedítő magasztal egyetlen földi örömgyalunk, önönmakot vesztettek el.

Attól a perzelőt kezdve lett örömgyalunk, a midőn felséges urunk 1848-ban ne szep, által 17 éves bajor királyneáját hi nejeit maga melte a trónra emelte. És éppen akkor jelent meg először közöttünk, a forradalom után, mikora a legmagyobb elnyomatásban szenvedett nemzetünk, a midőn meg szabadon felekezni sem engedték nekünk, a midőn a sok ellenséggel vívott oriai, de midőn deső küzd-elmők után megrmaradt nagyjaink a börtön sötétjében, a mely rablanczaiak esortettek.

Ily szomorú viszonyok között az isteni gondviselés rendelte számunkba akkor a sötét korszakban, midőn nemzetünk leté, jövője forgott k özök, líja szive mindjárt kezdetben részvetet erzett az elnyomatól magyar nemzet iránt, szorgalman tanulni kezdte nyelvünkét, hogy beszélhessen velünk, hogy ez által is némi enyhítő halzsamol nyujtsen saját sebeinkre; s midőn aztán történelmünket is attanulmányozta, egy edes, titkos sejtelen háttér el lényet; ez a vilég magyar nep nem lehet parttól, hisz nem is olyan régen, csak egy századdal előbb, a Habsburg-Lotharingiai uralkodó család ösanájának, Mária Terézianak trónját elefelve és vérvél mentette meg! Ez a vilég nep meg ezután is erős támasza lehet a trónnak, és az uralkodó családnak! Hogy megismerjen bennünket, 1857-ben is elküldött felséges ferjét magyarországi útjában. Belsőből hajson jötték ide, s a midőn Pesten először lépett magyarföldre, jaj, de milyen szépen állott rajta nemzeti viselődtek, de meg sokkal szébben hangzott el felséges akjáról nemzettünk zengétes nyelve! E tenyhen egy széib

jövő reményét látva, a nemzet mély hódolatot, ragaszkodást tanúsított iránta és lelkes fogadtatásban részesítette őt. Ezen első találkozásról kezdve megszerelte nemzetünk szíveit, mint a magyart, hogy bajainkon segíteni fog.

A nemzet is nem hiába reménykedett, mert már az első találkozásnak azaz rövid eredmény lett, hogy Józsefnek száz 100. Olümüzében 21 hazajuta után, sovány magyar hazafinak hullott le a bilincse, mely által sok négy harag és bánat engesztelt. Ettől kezdve hekkő anygaként lépett a nemzet és az uralkodó közé, s addig szólt az aranyzólatnak, míg nem összefüzte a királyt a nemzetével, s kibékülte, visszakapta a magyar szabadságot és teljes alkotmányát. Az egész ország örömmel üdvözölt, midőn 1867. június hó 8-án 6 felségek fölkelet fejtette Szt István aranykoronájára. Ezért 1867-ben egy szebb, új korunkot nyit meg nemzetünk történetében, ettől kezdve a jó egyeztetést és kölcsönös bizalmat a trón és a magyar nemzet között nem zavarta meg semmi sem, s az áldászhöz képest megertini jötekné gyümölcsöt: minden téren óriási léptekkel halad előre Magyarországon. És Erzsébet királyné? Itt lakik közölkötni, életének legboldogabb éveit azok, melyek há és hálas magyarjait között töltött el. Még jöbbsen megismerve nemzetünk ősi erőnyeit, — egészen magyarra lesz közölkötni s s önködi fölöttük, mint gondos anya gyermekeire, s a mi örökünkt az ő öröme, a mi gyászunk az ő gyásza is volt.

S ha külföldön utazott is, közvetlen környezetében mindig magyarok vannak, kikkel állandóan magyarul társalkodik. Idegen származású királyné meg ugy nem szerette a magyart, mint ő felsége. A nemzettel nem fort annyira össze egy sem, a magyar jellemet úgy át nem értette, annak jó tulajdonságait ugy meg nem becsülte. És ez nemcsak azokra a királynéokra vonatkozik, a kik a Habsburg-házból származó királyainknak voltak nejei, hanem feltehetően egész Szent István koráig, s a mennyiben a történelmi adatok fennmaradtak, nem volt a magyarok hozzája fogható királynéja soha.

Árpád-házából származó királyaink is többnyire idegen uralkodók leányait vették feleségül. Volt köztük nem egy, a ki megszerette a magyart, de ezt sem mondhatjuk el valamennyi fölül. Viszont volt köztük elég, a ki gyászolt és romlászott az országba és a nemzetre. A ki oly teljesebben egybe tudott volna forrni a nemzettel, a ki erősebben és gondolkodásban is magyarrá lett volna egészen, a ki vele érezte a néppel minden örömet és bánatát, a ki vizgatólag anygaként ölt virrasztott volna a magyar fölül az elnyomatás bus éveiben is: *olyan királynéja csak egy volt ennek a nemzetnek, Erzsébet királyné.*

Örökre emlékeztess marad előttünk, midőn a háza bölcsének, Deák Ferencnek és gr. Andrásh Gyulának halálakor — kiknek szinten nagyrészmük volt a kibékülésben — Erzsébet királyné könyvei összefolytak a nemzet könyveivel, maga vitte el koszorút a nagy hazafiak koporsójára, s ott a ravatnál tódre borulva imádkozott szeretetlelkűen.

Fájdalom, ezéltől kilenced évvel anyai szívét mélyen megszebezte egy váratlan esemény, egyetlen fiának — a magyar trón nagymenyén örökösének, Rudolf főhercegnek tragikus halála. Híába osztozkodhatunk mi is a póthálisan veszteségben, ő már többé nem talált vizgatólag: félre vona a világ zajától, többé nem szerepel, mint királyné nyilvános helyen, többé nem veti le a gyászruhát soha. Azon nem találja helyét, hanem mindig keresse a magányt, a szabad természet övét, folyton jötközönységet gyakorolva s mély fájdalomra enyhítésre, mint egy bolygó csillag beharagolva Európa különböző országait.

Azóta csak egyszer örvendezett, csak egyszer jelent meg mint királyné a nyilvánosság előtt, a mikor együtt örvendezhetet hi magyar népével, osztozkodhatott annak örömeiben, világra szóló diességében az ezredéves ünnepekkel alkalmmal. Ekkor rövid idegre elfelejtette mély gyászt, sok szenvedést: örömkönyveket hullatott, melyeknek gyumantáln drágább eszejei nemzetünk iránt érzett benső vonzódásának és igaz szeretetének voltak kifolyásai.

De ezen utolsó öröme után is folytatta utazásait, legutóbb pedig már a sok bánat és lelki fájdalmak következtében megrogadt egészségeinek helyreállítását szándékozta is. Ezen útra közben — mikor már betegesége enyhülést talált — ma egy hete erte utol az erőszakos halál. Kötelkedve fogadtuk az átkos merénylet első hírért, mert tud-

tuk, mily igaz szeretet, mily határtalan tisztelet környezte jószágos királynék fejedelemi alakját nemesek e hazában, hanem széles e világon mindenütt s mert erős volt bennünk a hit, hogy ellene, a ki csak szeretni tudott, a ki nemek mintaképe volt, a kinek láletti nyomán egész életet át csak béke, áldás és vizgatólagis kelt, nem törhet által harmány, nem törhet véres boszu.

Hítünk, reményünk azonban esakhamar szét-foszlott, a midőn a megrogdított eszekemny híret megrosztítóe láttuk. Egyszerre elsötétült edes hazánk ege, s felő, hogy a sötét félhők haljoslatu, titokzatos gömlyiségeikkal a legnagyobb veszedelmet zudhitják oly sokat szenvedett nemzetünkre. Azért oly mély a mi fájdalmunk, azért olyan megmérhetően a mi gyászunk, a nagy csapás sulya alatt azért gördökünk remegve nemzetünk jövendőbeli sorsára.

Nagy Isten! Miért e keserű pohár? Hisz elege megbánhatta már e nép a mulaszt s jövendőt!

Erzsébet királyné szomorú halála az egész mélyt világot mélyen megragotta, minden fölül megható formában nyilvánkozik a legmélyebb részvet, a gyász, a hol csak érző szívek vannak.

Hogyne gyászolna hát a magyar nemzet és ti is kedves növedékek, hisz a magyar háza vesztett ő benne legjobbat. Elvesztettük a legjobb anyánkat, örangyalunkat, jó és balsorsunk igaz osztályt!

Azért ti is vessétek mélyen fogékony szívetekek emléket s a legnagyobb áhítattal gondolkoztok arra, ki a magyar nemzetet oly nagyonszerette, ki a magyarnak legemzetibb királynéja volt s küldjétek fölhasználat az Ezek urához, hogy kifogyhatatlan kegyelvével adjon feleséget urunk, királynék megtört szívének enyhét, megnyugtást és vizgatólagást s nemzetünköl óvja meg minden rakzódatástól, minden veszedelemtől!

E nyaghátású előadás után az ünnepek mely fájdalommal s meghatóssággal távoztak s az ünnepegy véget ért.

Az izr. hitk. gólyásünnepei értesítése.

Az alsó-lendvai izr. hitközségi képviselő testületke határozata folytán, elhalt feleséges Erzsébet királyné, Nagyszonynok lelki üdvéért pénteken, e hó 23-án deleől 10 órakor az izraelita hitközségi templomban gyász isteni tisztelet rendeztetik a következő sorozattal:

- 1. Gyász enek; 2. gyász beszéd tartja dr. Rudolf Antal rabbi; 3. ima a lelki üdvéért és 4. gyász enek. Közvetlen a gyász isteni tisztelet után az izr. hitközségi iskolában tartatik a gyász-ünnepegy, melyre a nagyközönseget tisztelettel meghívja.

UJDONSÁGOK

Tisztelettel kérjük t. előfizetőinket az előfizetés megújítására és a hatraleköl beküldésére.

Bírói kinevezés. Ö felsége a király Csendes Aladar zala-egrségi kir. törvényességi jegyzőt a moór kir. jásarbírosághoz alhírova kinevezte.

Jubílum püspök. Horng Karoly bár. veszpremi megérés püspök inent töltötte be püspöki működésének tizedik évét. Ez alkalomból ünnepegni akarták őt, de apostoli szerénységgel kitért az ünnepeles elől. Tíz évi működése alatt templomra, plébániákra, tanító-lakokra és iskolai épületekre megállapított illetményekben 89.670 frt 76 krt, önkéntes adományokban pedig 85.895 frt 52 krt, pápi illetmények, mint kegyuri rendes járandóságot 111.730 frt 60 krt, papoknak nyújtott segélyekre, önkéntes adományokra 61.391 frt 32 krt, tanítóknak rendes járandóságaira 40.546 frt 49 krt, tanítóknak nyújtott önkéntes segélyekre 20.472 frt 77 krt, tanulóknak segélyezésére 28.855 frt 43 krt, egyéb segélyezési adományokra 94.641 frt 24 krt, művészeti, tudományos és műpártolói czelokra 68.448 frt 36 krt, a javadalom átlagának emelése-re 86.322 frt 79 krt és végül az uradalmi alkalmazottak nyug-és kegydíjaira 61.759 frt 40 krt, ugy hogy megállapított illetményekben 241.947 frt 85 krt, önkéntes adományokban 507.787 frt 3 krt, összesen 749.734 frt 88 krt juttatott a felsorolt nemes czelokra.

Anyakönyvezető helyettesek kinevezése. A m. kir. belügyminiszter a murcsányi anyakönyvet kerületbe Rehák Miklós segédjegyzőt anyakönyvezető helyettesé, az alsó-lendvai anyakönyvet kerületbe Simon Zsigmond községi pentárnokot másod anyakönyvezető helyettesé nevezte ki.

Helyreigazítás. Kormos Árnin ur, az alsó-lendvai-vidéki takarékpénztár igazgatója felkérésére készséggel adunk helyt azon kijelentésének, miszerint a „Delzala” szepth. hó 11-én megjelent számában „Muraszombati Mezőgazdasági Bank” cz. alatt közölt s reá vonatkozó tudósítások valótlának. Ez ügyre vonatkozó tény csak az, hogy a fenti cím alatt banknál egy részvényt jegyeztek.

Figyelmeztetünk a lapunk máj számában megjelent „Nemzeti Balesetbiztosító” című hirdetésre.

Villamos vasut Balaton-Füredén. Rég érezhető hiányt képezt meg Balaton-Fürednek szárazföldi összeköttetése. Ez ügy, mint értesülünk, a közel jövbőn már megoldatik. E napokban ugyanis Balaton-Füreden egy részvénytársaság a vidék értelmiségének közbenjöttével érkezkertet tartott, melyben Veszprém és Balaton-Füred között villamos vasut építést elhatározták. Az építéshez meg a térfolyamán hozzáfogtak, hogy az új vasut a jövbő nyáron már a forgalomnak átdható legyen. A részvénytársaság egyidejüleg elhatározta, hogy a villamos erővel a topárut is kifogya világitani.

Nyiltér.*

Kérdezzük meg a háziorvost!

KRONDORFI SAVANYÜZIV

Legkitünőbb

ASZTALIVIZ

és mint

GYÓGYITAL

mind

hurutos bánatlamaknál

legjobban ajánlva.

FUSZ F. Nándor és
ARNSTEIN Benő
cégeknek

* Az e rovaton közzétettek nem vállal felelősséget a szerk.

Felölts szerkesztő.
Németh Mihály.
Laptulajdonos: Balkányi Ernő.

Hirdetések.

2061. tk. 808.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az a-lendvai kir. j.-bíroság, mint telekönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Poppel Lajos alsó-lendvai lakos és esatlakozott társa végrehajtatlakón öz. Bayar Manoné által kijelölt kiskorú Bayer Milan, Iső, Oszkár és Gyula végrehajtott szvendők elleni 33 frt 32 k és többrendbeli tökévkoteles és járuléki iránti végrehajttai ügyben az a-lendvai kir. jásarbíroság terhelt lenge, a peteshazi 265. sz. tjkvében A. + 1. sor 333. h, hrzi szám alatt foglalt, Bayer Manó nevű álól, az adó alapján 1000 frtan beszült „esára” ingatlama az árverést 1000 frtan ezennel megállapított kiáltási áron az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1898. évi október hó 18-ik napján deleől 10 órakor a Petesház községében a község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiáltási áron alól is eladatik fog.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlan becslésárán 10 % -at vagys 100 frt keszpenben, vagyz az 1881. l. X. t. cz. 42. §-ban jelzett állománymal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban, kijelölt övadékekkel értékpapírral a kiállított kezehez letenni, vagy az 1881. l. X. t. cz. 170. §-a értelmében a banatpenznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszeri elismervényt átelszolgáltatni.

Kelt Alsó-Lendván, 1898. évi junius hó 23. napján.

Az a-lendvai kir. bíróság mint telekönyvi hatóság,
Horváth, kir. albiró,

Amerikai zseborák.

Jótállással, hogy a nickel színet nem változtatja, szerkeszté pontosság és jobb, mint a legdrágábbaké.
Ára darabonként 3 forint.

Jótállás mellett, míg a készlet tart. Hozzá ezüstös óra-láncz 80 krajczár.

Önberetváló készülek.

Fox, valódi solingeni gyártmány, sok kiállításra kitüntetve, gyakorlás nem kell. Megvásárolás kizárva. Tiszta és kényelmes munka Bőrbetegségtől megment. Tartós és penzmetgaktarító.
Darabja 3 forint.

A pengő *** csillagos acélból és a többi részei alpacából vannak.

Egy külön pengő hozzá 1 forint.

Megrendelhető:

POLLÁK SANDOR főbizományosnál BUDAPEST, V. ker., Körmény-sz. 17.
 26-1 Gvajjtokék 5 drb után egy ingyen küldetik.

Kérje
 a *Continental*
 a *Bodegas Company*

olághírű spanyol és portugál borait

Sherry
 Portbor
 Malaga
 Madeira
 Tarragona stb.

Kaphatók az összes finomabb fűszer és eseméne kereskedéseknél, valamint poharanként az előkelőbb szállodák kávéházak és vendéglőiben.

Saját fiók: **Budapest**
 csakis: *IV. Kossuth-Lajos és Ujlág utca sarkán, a Gólyán Csalnád szobán*

Alsó-Lendva-Vidéki Takarékpénztár Részvénytársaság A-Lendva.

HIRDETÉMÉNY.

A t. cz. közönség tudomására hozatik, hogy alulirott intézet **földbirtokokra 10—50 évig terjedő**

Törlesztési kölcsönöket

eszközöl.

A feltételekre vonatkozó bővebb felvilágosítással szolgál az

Alsó-Lendva-Vidéki Takarékpénztár.

10-1

A „Nemzeti” Baleset biztosító részv.-társaság,
BUDAPESTEN (Erzsébet-körut 13. sz.)

biztosítást nyújt **mindennemű baleset** anyagi következményei ellen, **ugymint egyes egyéneket** (polgár és katona), **gyári és malomalkalmazottakat** (munkások és tisztviselők), valamint **bárkit, hivatalos teljesítése közben, vagy azon kívül, utazás alatt, vadászaton, vagy bármely más alkalommal érhető baleset ellen, a legszabadelviűbb biztosítási feltételek és a legjutányosabb díjtételek** mellett.

Közlelő felvilágosítást a legközelebbes helyen nyújt: a „Nemzeti”, az „Első magyar általános biztosító” a „Magyar-Francia” és a „Bécsi biztosító” minden fő-és algyűléseire az ország bármely helységében.

3-1

MEGBIZHATÓ ÜGYES ÜZLETSZERZŐK FELVÉTELNEK.

ELETBIZTOSÍTÁS
 orvosi vizsgálat mellett: Mindenféle kombináció szerint az ember életére.

ELETBIZTOSÍTÁS
orvosi vizsgálat nélkül
 (népbiztosítás)

heti díjzétessel 10 fillértől kezdődőleg!

(Halálsebet, előrák, kihalásitási és gyermekbiztosítás.)

A „Muraszombati Mezőgazdasági Bank” Részvénytársaság

TERVEZETE.

1. Az intézet elnevezése: „Muraszombati Mezőgazdasági Bank.” Székhelye: Muraszombat.

2. A társaság 30 évre alakul és célja: **pénzt kamatra betétül elfogadni, pénzt kamatra kölcsön adni váltókra, kezesselt kötvényekre, telekkönyvezett ingatlanokra, állam- és értékpapírokra, arany és ezüst pénzekre és tárgyakra; jelzálogilag biztosított kölcsönkötvényeket engedmény útján átvállalni, törlesztéses bankkölcsönöket tüz-, jégkár, és életbiztosítási ügyeket közvetíteni, önszegélyző szövetkezeteket alakítani, az aratógazdák munkabér-követeléseit behajtás végett átvállalni.**

3. Az intézet alaptőkéjét

160,000 korona azaz: százhatvanezer koronában

állapítottuk meg olyképen, hogy aldirás alkalmával részvényenkint tíz (10%) százalék növekedt hányad vagyis 40 korona, szóval **negyven korona és tíz (10) korona alapítási költség**. — **husz (20%) százalék pedig az alakuló közgyűlés után az időkben kinevezendő igazgatóság felhívására fizetendő be**, — a további 70%-nak befizetése iránt az alapszabályok fognak intézkedni.

4. Ez alaptőke **400 azaz négyszáz darab egyenkint 400 korona azaz: négyszáz korona** névértékű, egyelőre harminez százalékban befizetendő, meghatározott névre szóló részvény kibocsátásán nyer fedezetet.

5. A részvények jegyzése **Dr. Khál Elek ügyvéd és Kotsis Tamás kir. telekkönyvezető** uraknál Muraszombatban és **Vratarics Iván földbirtokos** urnál Kis-Szombatban eszközölhető; — a **jegyzés záridejéül 1898. évi október hó tizedikét (10)** állapítottuk meg.

6. Alulirott alapítók kikötik maguknak a jogot, hogy a kereskedelmi törvény 183. §-a értelmében az igazgatóságot az első három évre kinevezik és jegyzett részvényeiket teljes számban megkapják.

7. Az alakuló közgyűlést minden egyes részvényeshez intézett meghívó útján fogjuk összehívni.

8. Ugy e meghívások kibocsátásánál, valamint az egyébként szükséges intézkedések megtételénél az általunk kinevezett végrehajtó-bizottság fog nevénkben eljárni.

Kelt Muraszombatban, 1898. évi szeptember hó 11. napján.

Saury József, s. k.
 kir. járásbíró, Muraszombat.

Dr. Khál Elek, s. k.
 ügyvéd, Muraszombat.

Kotsis Tamás, s. k.
 kir. telekkönyvezető, Muraszombat.

Csaplovics Ferenc, s. k.
 körjegyző, Battyánd.

Saruga Frigyes, s. k.
 körjegyző, Felső-Lendva.

Hartner Géza, s. k.
 kereskedő és gőzmalomtulajdonos, Muraszombat.

Kardos József, s. k.
 kereskedő, Muraszombat.

Ifj. Káthár József, s. k.
 földbirtokos, Mezővár.

Török Ernő, s. k.
 kir. körjegyző, Muraszombat.

Siftár Károly, s. k.
 ev. lelkész, Bodohegy.

Vucsák Sándor, s. k.
 állami tanító, Urdomb.

Keresztury Kálmán, s. k.
 körjegyző, Mártonhely.

Horváth Károly, s. k.
 körjegyző, Vízrendva.

Vratarics Iván, s. k.
 földbirtokos, Kis-Szombat.

Siftár József, s. k.
 földbirtokos, Halmos.

Skrában Iván, s. k.
 földbirtokos, Mártonhely.

Horváth Lajos, s. k.
 földbirtokos és postamester, Battyánd.